

Anne Makkonen ja Heini Hermunen

KATSOESSA TOISTA EI VOI UNOHTAA. EI VAAN VOI.

HEINI HERMUNEN (S.1997)

tanssiva ja kirjoittava tyyppi, jolla valkoinen, demifeminiinen ruumis ja semi-akateeminen koulutustausta

ANNE MAKKONEN (S.1959)

maalta tullut, taiteileva naarastutkija ruumiin lihallisuuden ja runollisuuden ihmettelijä utelias kerrostumien tarkastelija

I Näyttämö ja sen elollisista ja ei-elollisista elementeistä koostuva oleminen ja esiintyminen tarjoavat katsojalle ainakin kaksi mahdollisuutta olla osallisena näyttämöllä tapahtuvasta esityksestä. Katsojan tulkinnallinen mieli lukee, hahmottelee ja artikuloi näyttämön eri vahvuisia representaatioita edustuksellisinä merkityksinä. Samanaikaisesti ja rinnakkaisesti katsojan ruumiinkokemukseen valuu, virtaa ja värehtii aistien sekä tietoisuutemme ulkopuolella tapahtuvien erilaisten ruumiin prosessien ja toimintojen - esimerkiksi hermoston, peilisolujen - välityksellä aukollista ja vaikeasti artikuloituvaa kohtaamista ja osallisuutta. Emme ole kirjoituksessamme kiinnostuneita representaatioiden kautta artikuloituvasta ja avautuvasta osallisuudesta, vaikka sekin teksteissämme väijäämättä vilahdelee, vaan huomiomme on katsojan ruumiillisuudesta nousevan kohtaamisen mahdollisuuksissa.

Representaatioteorioissa representaatiot muuttavat ruumiita ja muuta materiaa, mutta ruumismateriaali ei ole samaa kykyä. Tällaisen käsityksen haastaen uusmaterialistiset feministit ovat peränneet huomion kiinnittämistä siihen, mitä ruumis "voi tehdä". Tällöin on kyse niin inhimillisten kuin ei-inhimillisten ruumiiden kyvyistä. Kun uusmaterialistit taideteoksen tulkinnan sijaan puhuvat taideprosessin kohtaamisesta, he pyrkivät avautumaan juuri sille muutosvoimalle, joka lähtee taideprosessista käsin.

Kontturi 2010, 182–183.

“Mitä ruumis voi tehdä” - huomioinnin työvälineenä olemme käyttäneet autenttisen liikkeen harjoittamista ja siihen liittyvää kirjoittamista. Autenttisella liikkeellä tarkoitetaan tässä yhteydessä vapaan assosiaation harjoittamista liikkeessä ja kirjoittamisessa. Harjoittaminen perustuu todistajan ja liikkujan välisyyteen sovittuun aikaraamin sisällä, minkä jälkeen molempien kokemus jaetaan puhuen ja/tai kirjoittaen. Kirsi Monni toteaa autenttisuuden käsitteestä seuraavasti:

Autenttinen liike – työskentelyssä käsitteellä autenttinen viitataan kehotietoisuuteen havainnoituvan ennakoimattoman liikkeen maailmayhteyden tutkimiseen. Kyse on aina henkilökohtaisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta maailmayhteydestä, jota tarkastellaan kehollisen liikekokemuksen avulla. Käsite viittaa ennakoimattomaan, tiedostamattomasta esiin nousevaan liikkeeseen, jota havainnoidaan tietoisesti.

Monni 2004, 44.

Työskentelyssämme autenttinen liike näyttäytyy pikemminkin esityksellisyyden tutkimuslaboratoriona kuin kiinnostuksena autenttisuuden määritelmään sinänsä. Tekstimme on toimitettu neljästä autenttisen liikkeen harjoittamisen sessiosta. Kolmannessa sessiossa todistaja kirjoitti samanaikaisesti seurattuaan liikkujaa, joka ei tuolloin kirjoittanut kokemuksestaan. Viimeisellä kerralla otimme lisäksi myös valokuvia, jolloin todistamiseen osallistui myös todistajan käsittelemä kännykkäkameraobjekti. Alaviitteissä tuomme esille prosessimme aikana yhteisissä keskusteluissa ja yksityisessä pohdinnoissa esiin nousseita ajatuksia ja sanoituksia omien taustojemme värittäminä.

LIIKKUJA 25.2.

Ristikossa

ristikkoon

läpsähtävät

hauraudesta

vahvat.

Jännite - jännittää rangan luut sormissa
hivelevät. Olla olemassa monessa paikkaa.
Jos osaisin kuvailisin kun sormet lomittuvat,
reitittyvät kudokseksi.

Rakastan paukahduksen äännähdystä sitä, joka
ei ole se mikä kuuluu, vaan miten se tyydyttää
olemisessa olemista. Koen äänen voimasta
tunnon ykseyttä.

Kun kirjoitan, sekoitan kaksi hetkeä tämän
kirjoittamisen hetken ja sen hetken josta
kirjoitan.²
Dobbel, double, kaksoissidos, kemiallisten
prosessien olemassaolo toiminta. Toimintani
- fyysisten raajojen, sormien, pään...liikkeen
alla samanaikaisesti käynnissä olevat prosessit.
Tunnistan, tunnistaa.

TODISTAJA 25.2.

Odotus³, rintakehä ja valo.
Hengitys paistaa ruumiistasi läpi.
Liukenee ilmaan.

Kovan äänen jälkeen värähdyksessä
ruumiini säikähtää: on tykyttävä.
Hengitys rintakehässäni nousee ja
ylempänä salpaa rintakehän.

Katson asioiden asettumista.
Hetket piirtyvät toisiinsa.
Sinä valoon, valo ikkunaan.
Ikkunan takana joku kulkee ovesta sisään,
ovesta ulos.
Hän kulkee suorja linjoja ja käyttää voimaa
avatessaan oven.

Sinä kuljet toisin. Kuljet ihoa pitkin.
Kuljet luidesi pyöreäpäisillä kulmauksilla.
Kuljet kasvien tapaan; valoa hapuillen.
Kuljet mutkia ja palaat aina samaan paikkaan.

On hämmentävää, miten ne ovat olemassa
samaan aikaan; iho ja kulmat,
ovet ja pyöreäpäiset luut.

Ja minä.

Minä omaa ihoani hapuillen
tuskien edes huomaa hakevani
omasta ruumiistani tuntoaistista kokemusta⁴

2 Onko kirjoituksen kieli aina alati kertautuvaa edustuksellisuutta? Liukuvatko ruumis, tapahtuma ja sana koskaan täysin kohdakkain? "Mitä ruumis voi" ei asetu selkeään ja yksimerkitykselliseen kieleen - tosin sellaista ei taida olla olemassakaan, vaikka halu siihen tuntuukin välillä olevan kova. Ruumista ja sen olemista havainnoiva ja kokeva kieli on poeettinen, assosiatiivinen ja kuvitteleva kieli. Sanat hakevat ja luovat jatkuvasti suhdettaan siihen puhujan/kirjoittajan ruumiillisuudesta käsin - osana yhteisöä ja osin yksilönä. Tämä välittyy lukijalleen vajavaisena.

3 Läsnaoloani määrittää "nyt" -hetkessä tapahtuva ja tulevaan liittyvä odotus, mutta myös siihen liittyvä aiempi - en voi sulkeistaa ja häivyttää sitä pois. Liikkujana ja todistajana olen sekä menneessä ja tulevassa. Odottaminen tapahtuu myös yksilönä ja sosiaalisen yhteisöjen jäsenenä. Tunnistan ruumiissani odotuksen tunnun, tuntuisuuden. Odotus on melkein tunne - ei pelkästään luetteloksi asettuvia asioita.

4 Katsoja todistaa paitsi esiintyvän ruumiin ja esityksen olosuhteen, myös katsojaruumiin, siis itsensä.

LIIKKUJA 25.2.

Löydän niitä paikkoja, joissa sinäkin olit, siis konkreettisia paikkoja.

Löydän kulmasta läpi tunkeutuvan, ihanan valon ja rannenikamani.

En oikein uskalla liikkua
mietin huoneen silmiä ja suuntavaiston
katoamista
tekee mieli käpertyä, mutta lattia on kovaa.

Tarkennan silmäni silmäluomien alaiseen
hämärään
se tuntuu huumaavalta
syntyy aistien synestesia, tai niin ainakin luulen
- pimeys tuntuu kosketukselta.

Tulen tietoiseksi todistajan läsnäolostasi
se ei tarkennu mihinkään, vaan ympäröi
kaikkialta

valua siitä läpi kuin imeytyisi.

Miten eri katseet vaikuttavat aivojen kemiaan?⁵

TODISTAJA 25.2.

Asioiden kulmat, ranteen kulma, kietoutuvat jalat, kämmenet, luiden ja rustojen pauke. Sulkeutuva suu - avautuvat kädet ja sukista pilkottavat varpaat - vuoriston montut niiden välissä. Näen korkean vuoren, joka kääntyilee ja paimen juoksee rinnettä pitkin.

Säiliö, säilytynyt - kuitenkin alati tihkuva tarjouma. Kuljetusta loputonta. Kurkistan luisen rakenteen sisään ja ihoa hivelee iho.

Kolme raitaa housuissa saavat kyytiä - ne pysyvät paikallaan silloinkin kun muu maailma heiluu tukan haituvissa.

Rakastan kun kuulen luiden ääntelevän. Se saa unohtamaan näkymän joka avautuu ulkoapäin. Kaipaanko silmiä, miksi nenä ja sulkeutunut suu eivät...

Pieni yksityiskohta se ranteen kulma: taaksepäin katsova rystynen. Mikä osa hänestä - mikä osa sinusta korjaan kun luen tekstiäni sinulle⁶ - näkee silmien ollessa kiinni. Millä hän katsoo? Ranteen kulmalla, rystysillä sinne silmäni sijoittuu.

⁵ Minne katse saapuu minussa? Tapahtuuko sen tunnistaminen ja tiedostaminen aivoissa ja valuuko se sieltä hermoverkkoja pitkin ruumiini tuntoisuuteen?

⁶ Katse ja kehollinen vireisyyteni on erilainen, kun katson ja puhun liikkujasta "hänenä" - kuin objektista. Tuntoisuus on toinen silloin, kun katson ja olen kanssasi sanoittaen "sinua". Pidän hänet kaukana - huokoistun sinusta ja annan sinun valua itseeni. Entä katsoja - onko todistaja liikkujalle "sinä" vai "hän"? Entä esityksessä - milloin ajattelen esiintyjästä "hän" tai "sinä" - ovatko ne vaihtoehtoja, joita määrittää suhteemme tutuus, vai mikä? Kuuluko esityksessä ajatella "hän"? Vastaus: Ehkä "sinä" sisältää aina jossakin mielessä myös sitä käyttävän "minän".

LIIKKUJA 5.3.

Minä tahdon ja toivon lävistämänä risteävien halujen valuma-alueena mysteerinä ilmatilan ohituksena, tilana ilmassa, ilman

Minä tahdon ja toiveen lävistämänä tilallisuutena

sinulle aukkona

Aukkona!

Minä sinun kokemuksenas

(minä sinun, eli minuuteni sinussa)

on myös minun, vaikka ei

omistuksessa.⁷

Minä mysteerisenä vastaajana

Ruumiini on puhelinlankaa ja variksia

Olen roskajournalismia ja shokkiotsikoita, lue minua, mutta älä sekoita todellisuuttasi tähän. Ja kuitenkin tämäkin on todellisuutta sen muodosta nauttimista ja juhla.⁸

(Juhli minua!)

Olla saman aikaisesti tekijä ja kokija kulkeutua

kuin unessa, jossa asiat tapahtuvat minulle samalla kun luon niitä, kuvittelen niitä ja teen niitä tekoina oleviksi.

TODISTAJA 5.3.

Se ranteen kulma on siellä taas. Ja hymy - aloitushymy. Käsihartes heiluvat kaappikellon painoina sekuntikellon tikityksen mukaan. Huomaan on vaikeampi keskittyä - nähdä omilta ajatuksilta ja tunteilta. Häiriintynyt oloni.

Hahmotan kirjaimia kehosta ja sen muodoista yv yksityisviesti lattialla

Kasvot, kasvot ja sen maastosta esiin nouseva siluetti. Sitten näen keuhkosi putket ja ruokatorven ja vihdoon juurrut enemmän lattiaan sisätilasi kautta. Näkymä on toinen.

Hakea tasapainoa sinun toimintasi ja sinun ja omien näkyjeni ja hermojen raoista nousevan levottomuuden välille. Alan representoida peuran sarvet, ne asettuvat punaisen tukkasi päälle - sormet kaartuvat sarvien haaroiksi. Puren huultani vai ajattelinko nutristuvan suun paineen pureutuvana lihana.⁹

Jos näkisi samanaikaisesti voiman ja haurauden piirtyvän skitsofreenisesti sinfoniana ruumiiseen. Havaitaisin ne yhtä aikaa.

7 Ketkä omistavat esityksen, esiintyvän ruumiin, taiteen tapahtumisen? Kenellä on valtaa määritellä se? Autenttisen liikkeen yhteydessä liikkujan ja todistajan välisyys on sopimuksellista. Harjoitteessa on oleellista jakamiselle antautuminen – liikkuja antaa ruumiillisuutensa todistajan huomion varaan niin, että todistajan läsnäolosta tulee hänelle olemisen ilmenemisen paikka. Todistaja puolestaan sitoutuu antamaan katseensa ja läsnäolonsa liikkujalle määriteltyksi ajaksi, ja myös aktiivisesti harjoittamaan katsettaan arvottomattomaksi ja turvaavaksi. Näin ollen autenttisen liikkeen esityksellistä tilaa voidaan pitää kohdun kaltaisena - symbioosimaisena neuvotteluna. Ehdottaisin melkein, että näin myös taide-esityksen tilan ja tilanteen hierarkkisista rakenteista irtaantuminen voisi tuottaa erilaisia esillä olemisen tapoja sekä esiintyjille että yleisölle. Itseasiassa se on jo käynnissä oleva, päättymätön prosessi.

8 Ehdotan lukijalle taidetta käsittelevien tekstien yleistä aukottamista kieleen sisältyvien erilaisten valta-asetelmien läpinäkyväksi tekemiseksi. Ehdotan sanan "taide" korvaamista esimerkiksi sanalla "juhla", jolloin subjektit, kuten sanat "taiteilija", "katsoja", "kriitikko", "yleisö" ja "ammattilainen" voidaan tuurata sanoilla "juhlilija", "vieras" tai "kuokkavieras" ja avata näin tekstin sisällöistä vielä paljastumattomia merkityskehä.

9 Välillä tulemme niin liki, että en tiedä olenko teossa vai ajatuksissa/minussa vai sinussa.

LIIKKUJA 5.3.

Sitä kasaa ja antaa sitten vaan mennä. Joskus kala käy pyydykseen. Pikkukala - särki.

Hermot juoksevat - harvoin on, vaikka itseasiassa aina on mahdollista - pelotonta.

Jotenkin elo ja seinäkin on enemmän käsissäni. Pyrskäytän kämmenten kautta ulos nenäni pintaa pitkin. Se on ahven melkein. Kalat, miksi maailmassa kalat tulevat mieleeni?¹⁰

Sitä haluaa rentouttaa ja saa jännitystä. Ääni sen huokaukset, hyminä, hyrinä...niissä on hyvä tai parempi ainakin. Tulee se halu avata silmät, kurkistaa ja kurkistankin - avaan suuni.

Jotenkin helvetin väkivaltaista, tainnuttavaa. Hermot juoksevat antavat ja ottavat SAMANAIKAISESTI. Hiukset kerääntyvät yhteen ja yksi vain jää käteeni. Järjestys se olla pitää.

Leijonaa mä metsästän - tahdon olla suuri.

Liikkeenä sen rytmisyys siirtyi tekstini rytmeiksi.

TODISTAJA 5.3.

Ruumiisiimme istutettu hiljaisuus tekee tästä poliittista.¹¹ Jos liika on ainetta väärässä paikassa, olemme pölyä. Monet, jotkut, eivät ole vielä ymmärtäneet, ettei pöly ole hälyistä - se on hämyä.

Hämyn kasautumiset olisi mielestäni tulkittava

kauneutena ja sinä pudotat. Putoat. Pudotat minutkin, siis meidät.

Ruumis purkaa ruumiin tuntoa; suojelee ja ymmärtää. Se ymmärtää haurautta, mutta tulkitsee silti napsahtelevia luita ja kolisevaa kallonpohjaa hälytysmerkkeinä.

Ne, jotka eivät koskaan kiipeä korkealle eivät osaa tulkita välimatkaa.

Lohdutus siitä, että saa katsoa. Saan jäädä tanssivan ruumiisi piirtymiin ja nähdä ihmisen ja muuta.

Ennen kaikkea muuta. Ihmisyys on jo muuta - pölyn puhaltamista, tai sen lakaisemista maton alle, tai imurointia.

Pöly on solukkoa, siis meitä. Kuinka paljon pölyä on irrottava, että sinä olet enemmän minä ja vähemmän itseäsi tässä jaetussa huoneessa?

Tila ei ole koskaan meidän. Valon paikka on valoa, vaikka sen läpäisisi.

Hetken en tiedä, kumpi minussa puhuu, ruumis vai valo.

¹⁰ Välisyyssä kaikissa muodoissaan taitaa tarvita katkoja, pois putoamisia, ollakseen hedelmällistä. Esityksen paikka hitaampana jakamisen ja vastaanottamisen tilana mahdollistaa intuitiivisen olemisen osallistujassa. Se mahdollistaa epäsuoran tiedostavuuden, äärellä olon ja ihmettelyn; vaatii kohtaamaan ja tulemaan luokse.

¹¹ Tuntuu vieraannuttavalta asettua sellaista normistoa vasten, jossa aikuinen ihmisyys ei saisi etsiä ruumiillista identiteettiään leikkivän, loikkivan, luikkivan, huonon, holtittoman, hajanaisen, hunajaisen, hulisevan, ulisevan, ölisevän olemisen äärellä. Miksi sen pitäisi omaksua hiljaista tietoa omasta olemuksestaan koskaan tutkimatta kaikenlaisen kehollisen ilmenemisen mahdollisuutta? Mitä tapahtuisi intiimille ruumiinpoliittiselle estradille, jos se ei tarvitsisi enää lupaa harjoittaa epäsovinnaisuutta suhteessa vallitseviin arvoihin ja asenteisiin uskottavasta, yhteiskunnallisesti hyväksyttävästä ruumiin ilmaisusta?

TODISTAJA 1 20.3. KIRJOITTI KATSOESSAAN

Hänessä syvä tunto: istuu kuin katsoja. Sitten katsojuus valuu. Heittäytyy pois. Yllätysten paratiisi, piti kirjoittaa paraati. Yllätysten paraati virtualisoituvassa ruumiissa. Hän on kääpien kehollisuutta ihmismäisessä ruumiillistumassa.

Mitä jos pudottaisin ajatuksen siitä, että tämä "esitys" päättyy? Mitä jos lakkaisin uskomasta tilanteen arkistumiseen tämän harjoitteen päätyttyä ja katsoisin häntä hetken kuin muuta luontoa - jotenkin perustavanlaatuisena? Tulisiko joskus se hetki, jolloin unohtaisin hänet? Tulisiko se hetki, jolloin ihmistä katsoessa valitsisi unohtaa ja katsoisi pois päin? Kun kirjoitan tätä, hän tulee lähelle. Hän tulee vääjäämättömästi niin, että tunnen hänen ruumiinsa läheisyyden, vaikka huomioni on kulkeutunut tämän tekstin kirjoittamiseen ja katseeni on poistunut hänen ruumiinsa valtaaman tilan keskiöstä siirtyen periferiaan. Hänen tuntoisuutensa vaatii sitä enemmän läsnäoloa, mitä lähemmäs hän tulee. Ja mitä lähemmäs hän tulee, sitä symbioottisemmaksi muodostuu kehojemme välisyys ja hypnoottisemmaksi tuon välisyyden kokeminen. Pulssit kietoutuvat yhteen, jos periferiamme kiertävät toisiaan niin kauan, että ne alkavat kannatella uutta, jaettua keskustaa¹² Ruumiin laajentumisen kokemus. Unohdin katsoa aikaa ja nyt on arvattava. Annan kaiken jatkua vielä hetken ja tunnustelen vallan kokemusta tässä kellon vartijan roolissani. Kuinka pitkään hän jatkaisi, jos päättäisin, että 20 minuuttia on ikuisuus?

TODISTAJA 2 20.3. KIRJOITTI KATSOESSAAN

Nyökytys, myönnytys, suostumus. Kurkistus. Pyörivä lapaluu. On vaikeaa. Vedenneito kairautuu. Minuuden ja sinuuden yhtäaikainen vaikeus. Sitä fokusoi - tuntuu että ei voi katsoa, nähdä, todistaa, kirjoittaa yhtä aikaa. Pidän kirjoitustauon. Herkistyn äänille kun näen niin paljon etten saa sitä sanoiksi. Naruilla liikuteltava Coppelia nukke, jonka liikuttaja ei ole kuitenkaan ole ulkopuolinen. Keltainen, kellertävä lattialla valuva, hitaasti liikehtivä kevät. Ja linnunviserrys alkoi suustasi kun kirjoitin keväästä. Miten voi, ehkä ei voikaan tehdä montaa asiaa. Kun toinen liikkuu hän on minulle yksi, vaan minä joka katson, kuuntelen ja kirjoitan hajoilen havainnoissani sinun ja itseni välillä/välissä. Materiaalina selittelevä, avautuva käsi...yhteys sitä on hankala saavuttaa sinuun, kun kirjoitan pysähtymättä paikallaan. Hitaus, oi rakastan hitautta, kun kädet avautuvat sivuille. Koetan päästä, saapua luoksesi, mutta, mutta, mutta... Mihin ihosi koskee, sormesi osoittaa, se ei ole nenäsi, vaikka siltä näyttää. Vanhus tanssii nuoruudessa. Nuoruus ärisee vanhuudessa. Kieli nuolee huulia ja käsi nuolee kyynärpäätä sen terävää luista muotoa. Käärme kiemurtelee asettaa kosketuksellaan kehon pyörteisiin. Viuhkana heiluva - EI EI EI EI - kun kämmenet. Missä tapahtuu missä? Sinun muodossa, minun havainnossa, sisätilassa missä olemme. Lintu väristää pyrstöään kalastajan verkoissa. Multa haisee, multa haisee. Mistä oikein kirjoitan kysyn koko ajan kun annan sanojen tulla ollessani katseeni, korvieni kautta sinussa - lattiaa naputtavissa sormissa...

¹² Kun katsoo toista, on sekä kaltainen että muu.

Kaltaisuus ruumiissa; siihen samaistuu.

Muu peilaa kaltaistaan ja hamuaa muuttuvaa.

Se hapuilee - salaa - putoaa tuntemattomaan.

Kun katsoo toista, on sekä kaltainen että muu.

Kaltaisuus ruumiissa; siihen samaistuu.

Muu peilaa kaltaistaan ja hamuaa muuttuvaa.

Se hapuilee - salaa - putoaa tuntemattomaan.

27.3. LIIKKUJA

Miksi tehdä vaikeaa kun voi olla helppo?¹³
Antaa, lahjoittaa, saada itseä, itsestään, tarjoilla.

Kosketin ihoni mutkat suoriksi
Oli pohjaton uteliasuus
rikkaus

rakkaus

rasahdus luissa

Kevyt, painava, rento, vaivaton, vääntävä,
hivelevä, pyörryttävä - tämä loputon ruumistani
nousevien, kohoavien adjektiivien vilahdukset.
Käsillä, käsistä toisen käsiin.



Tuhanteen eri suunta oleva
hetki
nautinnon¹⁴, mielihyvän
UIMA-ALLAS

27.3. TODISTAJA JA KÄNNYKKÄKAMERA

Katson tämän objektin silmää katsomassa
sinua - kuvaan tulee uusi rajausta aina sen
mukaan, millaiseksi objektin (kamera, joka
nyt on katsoja) ja minun (joka nyt olen
välillinen katsoja) suhde muotoutuu.



Kuvaaminen, siis suhteisuuden neuvottelu
kameraobjektin kanssa, ehdottaa päästämään
irti ihmisen näkemisen tavasta ja totutusta
pystyasentoisuudesta.

13 Millaisia tapoja on asettua olemaan taiteessa - taiteen kanssa? Katsojien, esityksen ja esiintyjien rajapinnat vuotavat ja vaihtelevat. Vajoan välillä esityksissä nukahdusta edeltävään tilaan - nautinnollisen avaraan leijailevaan väljyyteen ja mielihyvään, jossa eri havainnot sulautuvat. Saavun tietoisuuteen, joka on minulle yksi, ehyt - tekisi mieli sanoa totaalinen.

14 Käsitän nautinnon taiteen potentiaalina ja voimavarana. Nautinnon käsite edellyttää kuitenkin myös määrittelyä ja konstruktioiden tunnistamista: mitä tarvitaan, että voi nauttia? Kenen yksilöllinen nautinto mahdollistuu esityksen paikassa ja mitä puolestaan on yhteinen, jaettu nautinto? Kun mietitään, millaisten asioiden on todellistuttava nautinnon mahdollistamiseksi, on otettava huomioon yksilöiden eriävät tarpeet esimerkiksi turvan, läsnäolon ja tunnistetuksi tuleminen kokemuksista. Keskiöön nousee kysymys: kuka pääsee taiteen nautinnon potentiaalista osalliseksi, ja miten se saadaan tapahtumaan?

29.3. LIIKKUJA

Kissanpentujen nuoleminen.

Sitä tämä on. Jos kissanpentujen nuoleminen olisi oma, subjektista erillään oleva olentonsa, minä olisin se nyt. Olen eräänlainen epätäydellinen egokuolema - havaittu poistuma. Poistan itseäni, kunnes jäljelle jää yhä vähemmän sellaista, minkä tunnistan.

Mietin, kuinka rajua on ruumiin piirtyminen kuvaksi. Jälkeen päin (nyt, kun kirjoitan) mietin, onko minusta järkyttävää nähdä oma kameran ikuistama kuvajaiseni; tuntuuko kammottavalta katsoa *kissanpentujen nuolemista* ruumiini muotoisena?

Voiko katsoja koskaan nähdä minua minulta? Onko "minä" esiintyvän olemukseni tiellä, vai väylänä *kissanpentujen nuolemisen* ilmetä? Jos esiintyjät ja katsojat ovat tunneleita, mitä kulkee lävitse?



Katsominen kyllästyttää minua, mutta onhan silmäkin paitsi elin ja möllyrä massa, myös eräänlainen aukko.

29.3. TODISTAJA JA KÄNNYKKÄKAMERA

Kun katson kuvaa kameran läpi ja sinua siinä en hengitä kanssasi. Kun olen ilman kuvan mahdollisuutta - hengitän kanssasi. Sitä alkaa tunnistaa toista, kun katsoo tarpeeksi monta kertaa. Tunnistaa on eri kuin tuntee toinen.

Rauhaisa

valo

lepää eri paikoissa



Keho aaltoilee, paita rypistyy. Puna kuultaa läpi ja toisaalla asettuu täyteen loistoon. *Jos laulaisin tai osaisin laulaa istuisin kylkiluiden kaarilla ja laulaisin kuin satakieli.*

Koko ajan kosketat jotain - katseeni ei kosketa samoin kuin jalka lattiaa tai toinen kätesi toista kättäsi.